

Asociația Internațională a Criticilor de Teatru - România
AICT.RO

BULETIN INFORMATIV

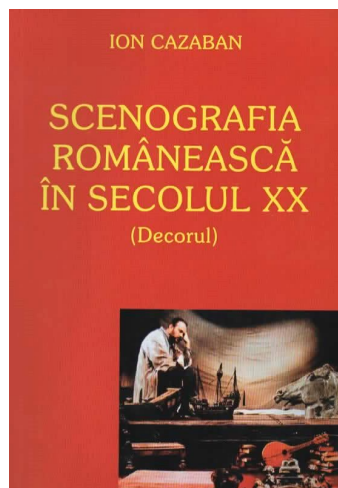
Ianuarie 2018

Redactat pe baza informațiilor furnizate de membrii AICT. RO, buletinul informativ își propune să evidențieze evenimentele importante în care se implică teatrologii și criticii români, contribuind la analiza și promovarea fenomenului teatral autohton.

APARIȚII EDITORIALE

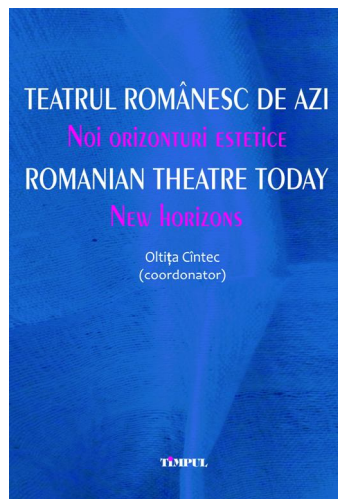
Ion Cazaban, *Scenografia românească în secolul XX (Decorul)*, Fundația Culturală Camil Petrescu, supliment al Revistei *Teatrul Azi*, prin Editura Cheiron, 2017"

„După cum se poate remarca în paginile acestui volum, ne-am ocupat exclusiv de decorul spectacolelor și n-am intenționat o istorie a scenografiei, deși, semnalarea cronologică a informațiilor ar putea da această impresie. Fiecare paragraf își propune a deosebi aspecte esențiale și elemente decisive în evoluția creației scenografice din teatrele noastre. Ceea ce am dorit, a fost de a distinge importanța scenografiei și vitalitatea ei imaginativă, oricum s-a arătat a fi: *realistă* sau *naturalistă*, *expresionistă* sau *constructivistă*, *stilizată* sau nu, *ilustrativă* sau *metaforică*, cu *asemănările* și *diferențele* sale de concepție plastică și spectacologică, ascultând de indicațiile piesei montate sau dialogând cu ideile regizorale.” Ion Cazaban

Oltița Cîntec (coordonator) *Teatrul românesc de azi. Noi orizonturi estetice/Romanian Theatre Today. New Horizons* (Editura Timpul, 2017)

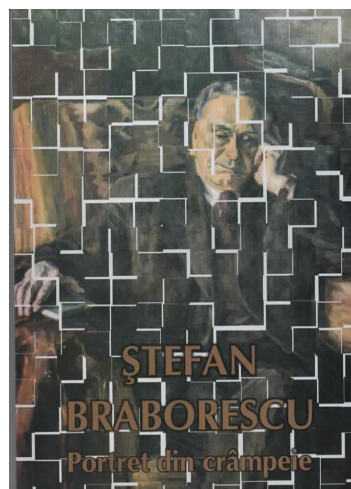
Noua lucrare colectivă completează o tripletă critică realizată de AICT.RO în ideea de-a oferi lucrări de examinare analitică, tematică a ceea ce se petrece în arta noastră scenică. Precedentele titluri sunt *Tânărul artist de teatru. Istorii românești recente/The Young Theatre Artist. Recent Romanian Histories* – contributori: Oltița Cîntec, Călin Ciobotari, Oana Cristea-Grigorescu, Ramona Iacobuțe, Ioana Moldovan, Iulia Popovici, Cristina Rusiecki, Ionuț Socu - și *Regia românească, de la act de interpretare la practici colaborative/Romanian*

Theatre Directing, from Authorship to Collaborative Practices – contributori: Oltița Cîntec, Oana Cristea-Grigorescu, Alexandra Dima, Silvia Dumitrache, Cristina Modreanu, Mirella Patureau, Iulia Popovici, Cristina Rusiecki, Mircea Sorin Rusu, Daniela Șilindean). Prezentul volum "urmărește noile texturi teatrale rezultate din urzeli și țesături inedite în producții semnate de creatori care sunt nu doar foarte în spiritul vremurilor, ci încearcă să le devanseze prin anticipare estetică, surprinzând așteptările publicului, fie el profan sau expert. Subsemnata, Oana Cristea Grigorescu, Cristina Rusiecki, Cristina Modreanu, Iulia Popovici, Oana Stoica, Daniela Șilindean examinăm câteva dintre zonele de interes inedite și formulele de expresie artistică inovative din teatrul nostru, aducem în atenție vocile auctoriale care se disting din tonul general, în mod constant, riguros, uimitor, materializând tendințe prin propunerile lor scenice. Îi plasăm în vizor, pentru a le amplifica magnitudinea.", se precizează în prefața semnată de coordonatoarea cărții.

Roxana Croitoru, Irina Zlotea, Ștefan Braborescu. *Portret în crâmpoie* (Fundatia Culturală Camil Petrescu, supliment al Revistei *Teatrul Azi*, prin Editura Cheiron, 2017)

"*Portret din crâmpoie* este o carte restituire despre un model și un reper al teatrului românesc pentru o mare parte a secolului XX. Din scrisori, interviuri, cronici, fotografii din spectacole, biografii, evocări, precum și din scrierile sale de proză, poezie, eseu se conturează figura acestui mare actor, stilul și personalitatea sa artistică de înaltă ținută intelectuală. Ștefan Braborescu a onorat cu arta sa interpretativă trei scene: Teatrul Național din Craiova, pe cel din Iași și, o lungă perioadă, Teatrul Național din Cluj. A fost actor, regizor, traducător, dar și un excelent profesor și rector la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică din Cluj. O carte sperăm «utilă culturii teatrale și neuitării»". Roxana Croitoru

Călin Ciobotari, *Regizorul și textul. Practici de lectură* (Editura Artes, Iași, 2017)

"De-a lungul timpului, nu o dată s-a încercat, în arta spectacolului, abandonul textului. *Commedia dell'Arte* și paradigma post-dramaticului sunt cele mai invocate exemple de relație slabă sau non-necesară cu textul. Cercetarea lui Hans-Thies Lehmann despre ceea ce el numește „teatru post-dramatic” relevă nu puținele tentații ale despărțirii de „piesa de teatru” (în sensul clasic al acestei sintagme) ce au traversat secolul XX teatral. Cu toate acestea, dominantă rămâne situația în care regizorul întâlnește un text și decide să îl „așeze” în scenă. Pentru a face asta, el dezvoltă o relație personală cu un text pe care îl trece prin propria-i subiectivitate, operațiune ce ne plasează în plin exercițiu hermeneutic.

Ne place sau nu, în lumea teatrului cel mai important cititor de text dramatic rămâne regizorul. De lectura lui, mai mult decât de orice altceva, depinde viitorul spectacol. Într-o tradiție care privilegiază fără drept de apel relația spectacol-text, istoria modernă a spectacolului de teatru devine sinonimă și cu o istorie a lecturilor regizorale." Călin Ciobotari

Carmen Mihalache, *Teatru la filtru* (Editura Junimea, 2017)

„Am încercat, în cartea de față, să strâng câteva din cronicile mele din ultimii zece ani, făcând o selecție, desigur. Asta vrea să însemne titlul *Teatru la filtru*, o mică selecție a ceea ce am crezut că este important, semnificativ din ce am văzut în ultimii ani. *Teatru la filtru* cuprinde cronici de la evenimente, festivaluri, gale, spectacole de la Bacău, Botoșani, Buzău, București, Iași, Piatra Neamț, aproape toate publicate în revista *Ateneu* (și doar câteva în *Teatrul azi*). Strângând aceste mărturii într-o carte, m-am lăsat sedusă de ideea că au și ele rostul lor, fiind o încercare de a da efemerului o șansă la memorie.” Carmen Mihalache

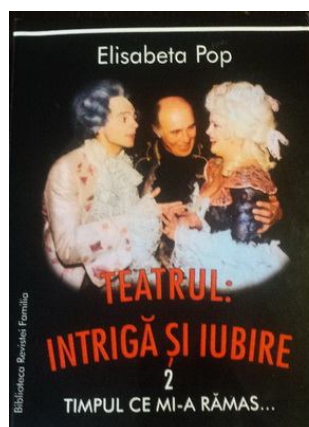
Toca se povestește, volum îngrijit de Florica Ichim (Fundația Culturală "Camil Petrescu", supliment al revistei *Teatrul Azi*, prin Editura Cheiron, 2017)

„Mă uitam pe fereastră, eram trist și... Vizavi de mine, e o cârciumă care avea un horn pe unde ieșea un nor gros de fum. Și, prin norul acesta gros de fum, un felinar de pe stradă proiecta umbra unor crengi care erau pe trotuar, mai în spate. Umbra proiectată pe fum mi s-a părut că este cel mai diafan lucru posibil. Și asta dacă rămâne dintr-un om, o umbră proiectată pe o suprafață de fum - și tot e un lucru extraordinar!” Alexandru Tocilescu

Vetuța Pop, "Teatrul: intrigă și iubire" (Biblioteca Revistei Familia Oradea, 2017)

În "Cuvânt înainte... Privire înapoi", Elisabeta Pop consemnează că cele 2 volume reunesc "însemnări cât se poate de serioase ale unei spectatoare, poate ceva mai avizate, dublate de secretara literară care a lucrat treizeci de ani în teatru". În sumar sunt reunite cronici ce au apărut de-a lungul anilor în revista "Teatrul azi", câteva în "Jurnalul bihorean" și în revista "Familia" și se referă la producții realizate de teatrele din Arad, Baia Mare, București, Cluj-Napoca, Oradea, Timișoara.

Anca Maria Rusu, Ștefan Oprea, *Dramaturgi francezi pe scenele românești în secolele XIX și XX – dicționar*. (Editura Junimea Iași)

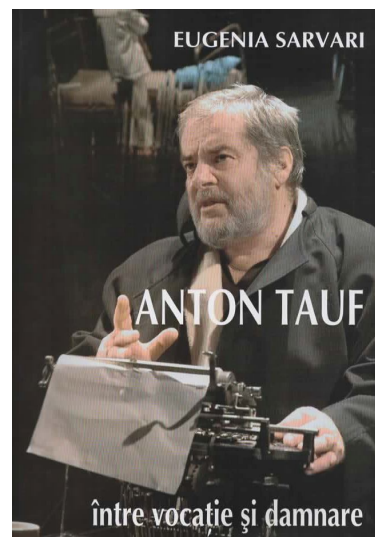
"Cercetarea noastră a durat câțiva ani și n-a fost deloc ușoară – din varii motive; în primul rând, pentru că unii dramaturgi au fost cu desăvârșire uitați și nu-i mai menționează nici istoriile teatrului, nici dicționarele; apoi, pentru că unii traducători și localizatori nu au menționat corect numele autorilor sau titlurile originale, încât cu mare dificultate am ajuns uneori la adevăratele

nume și titluri; în unele lucrări bibliografice s-au strecurat adesea confuzii de nume și titluri; de multe ori reprezentarea unei piese nu a fost menționată în nici o publicație (dintre cele – numeroase – pe care le-am consultat), altele se află menționate fără numele autorului sau fără distribuție și regie. (...) Dicționarul nostru are o structură necomplicată, putând fi cu ușurință folosit atât de specialiști, cât și de începătorii în cercetarea teatrală. Dramaturgii sunt ordonați alfabetic, fiecăruia rezervându-i-se un spațiu în funcție de valoarea lui, dar și de frecvența pe care a avut-o pe scenele românești. Profilurile nu sunt exhaustive întrucât dicționarul nu-și propune ca scop esențial decât să semnaleze prezența dramaturgilor francezi pe scenele românești, peisajul teatral rezultat din semnalarea acestor prezențe fiind ținta principală a cercetării noastre". Autorii

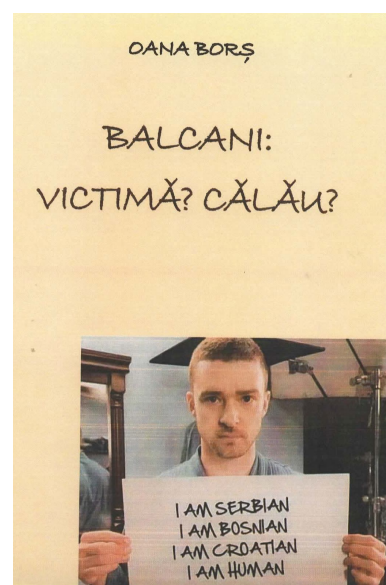
Eugenia Sarvari, Anton Tauf, între vocație și damnare (Fundatia Culturală "Camil Petrescu", supliment al Revistei *Teatrul Azi*, prin Editura Cheiron, 2017)

"Să nu lași spectatorul să lăncezească, dar să-l lași să creadă că-i deștept. Să nu fie niciodată așa cum s-ar aștepta el să faci. Să-l surprinzi. Nu de dragul de-a fi imprevizibil. E o altă mecanică a gândirii decât a vrăjitorului. Că el nu e obligat, dar tu ești obligat să-i conduci mintea, simțirea lui. Trebuie să-l domini. Și ca să-l domini nu trebuie nici să răcnești la el, nici să-i dai în cap de pe scenă. Trebuie să-l domini cu *ceva*. Acel *ceva* trebuie să-l descoperi. Țsta-i chinul actorului, al regizorului". Anton Tauf

Oana Borș, Balcani: victimă? călău? (Fundatia Culturală „Camil Petrescu”, supliment al revistei *Teatrul Azi*, prin Editura Cheiron, 2017).

„Volumul *Balcani: victimă? călău?* și-a propus să surprindă particularitățile dramaturgiei din această parte a Europei într-un moment în care criza socio-politică din ultimul deceniu al secolului XX a generat o profundă schimbare de paradigmă. Și astfel, dramaturgia a devenit oglinda pătimirii sufletului balcanic, marcat printre altele de contorsionate frământări etno-naționaliste, dramaturgia a devenit rezonator, dar și factor de mobilizare, implicându-se activ în supraviețuirea în vreme de traumă.(...) Și astfel, dramaturgia acestui deceniu, poate fi valorizată nu doar din ipostaza sa de martor sau observator al sufletului și spiritului Balcanilor, într-o anumite clipă a istoriei, ci și ca un definitoriu moment de creație în dialogul cu teatrul european. Și totuși, dramaturgia balcanică a anilor ‘90 va purta tot timpul *marca acestui loc*, pe care istoria i-a impregnat-o. Aceea de a fi *altfel*, într-o lume cu care dorește să fie *la fel*”. Oana Borș

Constantin Paraschivescu și Irina Zlotea, Ileana Ploscaru – teatru, teatru și iar... teatru (Fundatia Culturală „Camil Petrescu”, supliment al revistei Teatrul Azi, prin Editura Cheiron, 2017).

Seria „Galeria Teatrului Românesc” însumează peste 40 de titluri, monografii despre creatori ai scenei românești de ieri și de azi. Și dacă unii dintre ei au avut șansa mediatizării mai intense dată de faptul că toată cariera lor s-a desfășurat în capitală, alții la fel de valoroși au slujit cu același profesionalism scene ale teatrelor din provincie. Este și cazul Ilenei Ploscaru, remarcabila actriță a teatrului constănțean. Viața artistică a artistei constănțene precum și reflecțiile sale legate de asumarea actului artistic sunt surprinse în acest volum.

Reviste de specialitate

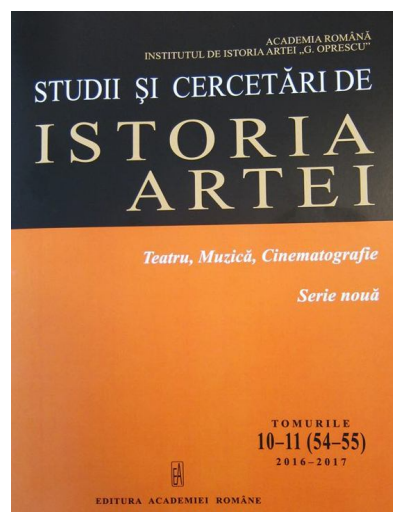
"La nuova scena romena", dosar despre teatrul românesc în revista italiană *Hystrio*

În numărul 2/2017 al revistei italiene *Hystrio* a apărut un dosar consacrat teatrului românesc de azi, iar proiectul a devenit realitate prin curatorierea lui de către Irina Wolf, în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatru-România (AICT.Ro). *Hystrio* este o publicație trimestrială care urmărește arta teatrului și a spectacolului și este editată de Associazione per la diffusione della Cultura Teatrale, cu sediul la Milano. "La nuova scena romena" este unul dintre cele mai ample dosare din presa internațională consacrat teatrului românesc în ultimii ani (peste 30 de pagini). În sumar se află articole despre evenimente și artiști din teatrul nostru semnate de criticii de teatru Oltița Cîntec, Daniela Șilindean, Cristina Modreanu, Irina Wolf, Oana Cristea-Grigorescu, Oana Stoica, Cristina Rusiecki, Anca Măniuțiu, Eleonora Ringler-Pascu, Mirella Patureau.

Studii și cercetări de istoria artei (Academia Română, Institutul de Istoria Artei "G. Oprescu") tomurile 10-11 (54-55, 2016-2017).

În sumar sunt publicate lucrările susținute de Miruna Runcan, Crenguța Manea, Roxana Croitoru, Oltița Cîntec, Daniela Gheorghe în cadrul Simpozionului "Teatrul românesc postdecembrist: contribuția regizorilor întorși din exil" (București, 18 octombrie 2016, Biblioteca Academiei Române), în cadrul Întâlnirilor AICT.RO (ediția a II-a).

***Studia dramatica* Volume 62 (LXII) 2/2017- New Perspectives in Theater
History and Criticism**

În sumar: Miruna Runcan (Arguments for a Historical Examination of the Discourse of Theatre and Film Criticism, The Coronation of "The Accompanying Comrade" Sică Alexandrescu – A Case Study, Interview with Cristina Modreanu, Theatre Critic, Curator, Editor in Chief of Scena.ro Magazine,), Iulia Popovici (A Theatre for the Workers, Protest as Performance, and the Political Police as (Art) Historian . A Plea for the Rediscovering of Interwar Peripheries), Oltița Cîntec, Gianina Cărbunariu's Theatre, a Form of Memory in Recent History), Ștefana Pop-Curseu (La théâtralité du tableau vivant dans le théâtre de Samuel Beckett : une perspective néo-avant-gardiste * The Theatricality of the Living Pictures in Samuel Beckett's Theatre: a Neo-Avant-Guard Perspective).

**SIMPOZIOANE, COLOCVII, REZIDENȚE NAȚIONALE ȘI
INTERNAȚIONALE**

Întâlnirile AICT.RO, ediția a III-a (14-15 octombrie, București) ***Critica de teatru, între print și online.***

Transcrierea dezbaterii <http://atelier.liternet.ro/.../Critica-de-teatru-intre-print-...>)

Oltița Cîntec: *Teatrul documentar al Gianinei Cărbunariu, formă a memoriei în istoria recentă* (în cadrul simpozionului "Memorialistica românească: între documentul istoric și obiectul estetic", organizat de Institutul de Filologie Română "A. Philippide")

Daniela Șilindean, *Corpuri, numere, povești – (trans)puneri în pagină și scenă*, Conferință Internațională de Studii Teatrale ediția a II-a, Teatrul și politica, organizată de Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Muzică și Teatru, Artele spectacolului, Actorie.

EVENIMENTE CURATORIALE

Oana Borș - selecționar al Festivalului TeenFest și FEST-FDR Timișoara.

Oltița Cîntec - selecționar Festivalul Internațional de Teatru pentru Publicul Tânăr Iași; co-selecționar pentru Maratonul Teatrului Independent, Bucharest Fringe.

Cristina Modreanu - Platforma Internațională de Teatru București;

Cristina Rusiecki - co-selecționar pentru Maratonul Teatrului Independent, Bucharest Fringe.